

AFDELING  
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak op het hoger beroep van:

de staatssecretaris van Justitie (hierna: de staatssecretaris),  
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats  
Amsterdam, (hierna: de rechtbank) van 2 april 2009 in zaak nr. 07/36271 in  
het geding tussen:

(hierna: de vreemdeling)

en

de staatssecretaris.

## 1. Procesverloop

Bij besluit van 6 september 2007 heeft de staatssecretaris een aanvraag van de vreemdeling om haar een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 2 april 2009, verzonden op 3 april 2009, heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de staatssecretaris met inachtneming van de uitspraak een nieuw besluit op de aanvraag neemt. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de staatssecretaris bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 29 april 2009, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdeling is in de gelegenheid gesteld een verweerschrift in te dienen.

De Afdeling heeft de zaak op 4 maart 2010 ter zitting behandeld, waar de minister van Justitie, vertegenwoordigd door mr. G.M.H. Hoogvliet, advocaat te Den Haag, bijgestaan door dr. G.M. Cambier-Langeveld en dr. G.J. Tolsma, beiden als linguïst aan het Bureau Land en Taal (hierna: het BLT) verbonden, is verschenen.

## 2. Overwegingen

2.1. In grief 1 klaagt de staatssecretaris dat – samengevat weergegeven – de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de opsteller van het rapport van een contra-expertise van 18 augustus 2007 (hierna: de contra-expertise) als een deskundige kan worden aangemerkt en dat de zorgvuldige totstandkoming van de contra-expertise is gewaarborgd. De staatssecretaris voert aan dat de rechtbank heeft miskend dat De Taalstudio en in het verlengde daarvan de vreemdeling zich niet onder enkele verwijzing naar de "Guidelines for the Use of Language Analysis in Relation to Questions of National Origin in Refugee Cases" (hierna: de Guidelines) op het standpunt hebben kunnen stellen dat de opsteller van de contra-expertise een onafhankelijke deskundige is, nu niet duidelijk is aan welke selectieprocedure De Taalstudio de door hem ingeschakelde taalanalisten onderwerpt en op welke wijze hij op hun werkzaamheden controle uitoefent.

2.1.1. Ingevolge artikel 31, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000) wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 afgewezen, indien de desbetreffende vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zijn aanvraag is gegrond op omstandigheden die, hetzij op zichzelf, hetzij in verband met andere feiten, een rechtsgrond voor verlening vormen.

Ingevolge artikel 3.114 van het Vreemdelingenbesluit 2000, zoals dit ten tijde van het nemen van het besluit van 6 september 2007 luidde, worden door een vreemdeling bij de aanvraag tot het verlenen van de

verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 28, in persoon alle gegevens verstrekt, waaronder begrepen de relevante documenten, op basis waarvan kan worden beoordeeld of een rechtsgrond voor verlening van de vergunning aanwezig is.

2.1.2. Eerder (in de uitspraak van 18 december 2009 in zaak nr. 200901087/1/V1; [www.raadvanstate.nl](http://www.raadvanstate.nl)) heeft de Afdeling het volgende overwogen.

Indien bij de staatssecretaris twijfel is gerezen over de door een vreemdeling gestelde herkomst en als gevolg daarvan over diens gestelde identiteit en nationaliteit, kan de staatssecretaris, door een taalanalyse te laten verrichten, de desbetreffende vreemdeling tegemoetkomen in de op hem ingevolge artikel 31, eerste lid, van de Vw 2000 rustende last om het door hem gestelde aannemelijk te maken.

In beginsel mag ervan worden uitgegaan dat een vanwege de staatssecretaris door het BLT verrichte taalanalyse tot stand is gekomen onder verantwoordelijkheid van een ter zake deskundige linguïst waarvan de kwaliteit voldoende is gewaarborgd en dat de ingeschakelde taalanalist op zorgvuldige wijze is geselecteerd en onder voortdurende kwaliteitscontrole staat. Niettemin dient de staatssecretaris, indien en voor zover hij tot het laten verrichten van een taalanalyse overgaat en deze aan zijn besluitvorming ten grondslag legt, zich er ingevolge artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht van te vergewissen dat de taalanalyse – naar wijze van totstandkoming – zorgvuldig en – naar inhoud – inzichtelijk en concludent is.

Indien de taalanalyse zorgvuldig, inzichtelijk en concludent is, kan de desbetreffende vreemdeling, gegeven de ingevolge artikel 31, eerste lid van de Vw 2000 op hem rustende last, de bij de staatssecretaris gerezen en door de taalanalyse niet weggenomen twijfel slechts door het laten verrichten van een contra-expertise alsnog trachten weg te nemen. Daartoe kan hij de opname van het ten behoeve van de taalanalyse gevoerde gesprek, door een deskundige laten beoordelen. Indien de desbetreffende vreemdeling geen contra-expertise laat verrichten, zal de gerezen twijfel reeds daarom blijven bestaan.

Een vreemdeling dient een contra-expertise in het kader van de besluitvorming over te leggen. Indien dit niet mogelijk is als gevolg van niet aan hem toe te rekenen omstandigheden, kan een eerst in rechte overgelegde contra-expertise bij de beoordeling worden betrokken.

Om als contra-expertise te kunnen dienen, moet de op verzoek van een vreemdeling verrichte taalanalyse eveneens zorgvuldig, inzichtelijk en concludent zijn.

Indien de uitkomst van een contra-expertise de door de vreemdeling gestelde herkomst niet bevestigt, wordt – gelet op artikel 31, eerste lid, van de Vw 2000 – de gerezen twijfel in elk geval niet weggenomen.

2.1.3. In het besluit van 6 september 2007, gelezen in samenhang met het daarin ingelaste voornemen daartoe, heeft de staatssecretaris zich onder verwijzing naar het rapport van 9 mei 2006 van een vanwege het BLT uitgevoerde taalanalyse (hierna: de taalanalyse) op het standpunt gesteld dat hij aan de verklaring van de vreemdeling dat zij uit Burundi afkomstig is geen geloof hecht. Volgens de taalanalyse is de vreemdeling eenduidig niet tot de

spraak- en cultuurgemeenschap binnen Burundi, maar tot die binnen Rwanda herleidbaar, nu zij Kinyarwanda spreekt met een tongval die haar eenduidig buiten Burundi plaatst.

Naar aanleiding van de taalanalyse heeft de vreemdeling de contra-expertise overgelegd, waarvan de uitkomst is dat de opsteller hiervan er zeker van is dat de vreemdeling uit Burundi afkomstig is. Volgens die opsteller spreekt de vreemdeling Kirundi op het niveau van een "native speaker" en Swahili zoals dat in Burundi wordt gesproken.

Het BLT heeft bij brief van 6 september 2007 op de contra-expertise gereageerd en zich – voor zover thans van belang – op het standpunt gesteld dat onduidelijk is waarop de opsteller van de contra-expertise de conclusie baseert dat de vreemdeling Kirundi en niet Kinyarwanda spreekt. Volgens het BLT is duidelijk dat de opsteller van de contra-expertise niet in staat is om de tijdens de opname gesproken woorden correct weer te geven. Verder is volgens het BLT opvallend dat de opsteller van de contra-expertise een aantal in de taalanalyse genoemde voorbeelden, waaruit blijkt dat de vreemdeling geen Kirundi maar Kinyarwanda spreekt, niet heeft gehoord. Voorts zijn volgens het BLT de voorbeelden in de contra-expertise van het Swahili dat de vreemdeling spreekt, niet specifiek tot het Swahili van Burundi te herleiden. Het BLT ziet in hetgeen in de contra-expertise is aangevoerd dan ook geen reden om de uitkomst van de taalanalyse te herzien.

Bij brief van 15 februari 2008 heeft de vreemdeling daarop een gemotiveerde reactie van 14 februari 2008 van De Taalstudio en de opsteller van de contra-expertise overgelegd.

Bij brief van 18 augustus 2008 heeft het BLT daarop gereageerd en zich op het standpunt gesteld dat die reactie geen aanleiding geeft om de uitkomst van de taalanalyse te herzien, nu daarin geen nieuwe argumenten naar voren worden gebracht die de door de vreemdeling gestelde herkomst uit Burundi staven.

2.1.4. In de tegelijkertijd ter zitting bij de Afdeling behandelde zaken nrs. 200904906/1/V1 en 200905194/1/V1 heeft De Taalstudio toegelicht hoe hij linguïsten selecteert voor het verrichten van taalanalyses en op welke wijze de verrichte taalanalyses door bij hem in dienst zijnde linguïsten worden gecontroleerd. Daaruit is naar voren gekomen dat De Taalstudio slechts externe, wetenschappelijk opgeleide linguïsten inschakelt met actuele kennis, blijkend uit bijvoorbeeld recente publicaties, van de taal waarover zij rapporteren. De werkwijze van De Taalstudio verschilt in elk geval in zoverre van die van het BLT, dat de vanwege laatstgenoemde uitgebrachte taalanalyses steeds tot stand komen door een samenwerking tussen een extern ingeschakelde analist die moedertaalspreker is en een wetenschappelijk opgeleide linguïst die bij het BLT in dienst is. De Taalstudio eist, in overeenstemming met de Guidelines, niet dat de extern ingeschakelde linguïst moedertaalspreker is van de taal waarover hij rapporteert. De aan De Taalstudio verbonden linguïsten verrichten een controle van het taalkundige gehalte van de door de extern ingeschakelde linguïst gebezigde argumentatie en een redactionele controle van het door hem opgestelde rapport. Ter zitting heeft De Taalstudio desgevraagd te kennen gegeven dat een contra-expertise soms op briefpapier van De Taalstudio wordt uitgebracht, maar dat de

verantwoordelijkheid voor inhoud en uitkomst van de uitgebrachte taalanalyse bij de extern ingeschakelde linguïst berust. Het BLT heeft ter zitting bevestigd dat bij vanwege hem uitgebrachte taalanalyses die verantwoordelijkheid door de extern ingeschakelde moedertaalspreker en de begeleidende linguïst wordt gedeeld.

2.1.5. Anders dan de staatssecretaris betoogt moet een met toepassing van de hiervoor weergegeven werkwijze van De Taalstudio door een extern ingeschakelde linguïst uitgebrachte taalanalyse als een deskundigenrapport worden aangemerkt.

2.1.6. Uit de contra-expertise en de reactie van De Taalstudio van 14 februari 2008 blijkt dat de opsteller van de contra-expertise in dit geval een academisch opgeleide linguïst is die onderzoek doet naar het taalgebruik in Centraal-Afrika, in Afrikaanse linguïstiek is gepromoveerd en vloeiend Kinyarwanda, Kirundi en Swahili spreekt. In beroep heeft De Taalstudio een geanonimiseerd curriculum vitae van de opsteller van de contra-expertise overgelegd en laten weten dat hij over een volledig curriculum vitae met publicatielijst beschikt.

2.1.7. In aanmerking genomen dat de contra-expertise in dit geval op dezelfde geluidsopname is gebaseerd als waarop de taalanalyse is gebaseerd, heeft De Taalstudio en dus de vreemdeling met hetgeen hiervoor onder 2.1.4 en 2.1.6 is weergegeven inzichtelijk gemaakt wie op welke wijze de contra-expertise heeft uitgebracht. Dat de identiteitsgegevens van de opsteller van de contra-expertise niet bij de staatssecretaris bekend zijn leidt niet tot een ander oordeel, nu de staatssecretaris noch de rechtbank De Taalstudio heeft verzocht om deze gegevens bekend te maken en de in 2.1.6 vermelde gegevens geen aanknopingspunten bieden voor het oordeel dat de opsteller van de contra-expertise niet over de juiste kennis en deskundigheid beschikt.

2.1.8. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de contra-expertise zorgvuldig tot stand is gekomen.

2.1.9. De grief faalt.

2.2. In de grieven 2 tot en met 5 klaagt de staatssecretaris dat – samengevat weergegeven – de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de contra-expertise uitgebreider is gemotiveerd dan de taalanalyse en hierom aan de juistheid van de taalanalyse doet twijfelen. Voorts heeft de rechtbank volgens de staatssecretaris ten onrechte overwogen dat de reacties van het BLT van 6 september 2007 en 18 augustus 2008 voornamelijk bestaan uit het herhalen van, dan wel verwijzen naar de taalanalyse en het BLT hiermee de specifieke bevindingen in de contra-expertise niet heeft weersproken.

2.2.1. Wat betreft de spraak van de vreemdeling vermeldt de taalanalyse niet waarom haar tongval in het Kinyarwanda haar eenduidig buiten Burundi plaatst. Het BLT en de door hem ingeschakelde moedertaalspreker hebben volstaan met een algemene beschrijving van de spraak van de vreemdeling

en enkele voorbeelden van haar uitspraak, woordkeus en grammatica, zonder deze beschrijving en voorbeelden toe te lichten of te vergelijken met hetgeen ter zake in Burundi gebruikelijk is. De taalanalyse is in zoverre, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, niet inzichtelijk.

2.2.2. Wat betreft de landenkennis van de vreemdeling voorziet de taalanalyse niet in een onderbouwing van de conclusie dat de vreemdeling niet in staat is concrete en gedetailleerde informatie over haar beweerde herkomstomgeving te verschaffen. Ook in zoverre is de taalanalyse dus niet inzichtelijk, zoals de rechtbank evenzeer terecht heeft overwogen. Overigens heeft het BLT ter zitting bij de Afdeling te kennen gegeven dat een conclusie in een taalanalyse over de landenkennis van een vreemdeling ten hoogste slechts ondergeschikte betekenis heeft.

2.2.3. Het voorgaande laat onverlet dat de staatssecretaris het BLT nog in de bestuurlijke fase om een reactie op de contra-expertise heeft gevraagd. De rechtbank heeft niet onderkend dat het BLT in de daarop volgende reactie niet slechts heeft volstaan met een verwijzing naar de taalanalyse, maar de taalanalyse van een motivering heeft voorzien. Zo heeft het BLT aan de hand van een aantal voorbeelden beargumenteerd en geconcludeerd dat de vreemdeling geen Kirundi, maar Kinyarwanda spreekt. Verder heeft het BLT aan de hand van een aantal voorbeelden uit de contra-expertise gemotiveerd waarom het Swahili van de vreemdeling niet specifiek tot Burundi is te herleiden. Het BLT heeft hiermee de uitkomst van de taalanalyse alsnog inzichtelijk gemaakt en de bevindingen in de contra-expertise deugdelijk gemotiveerd weersproken. Dat in de contra-expertise meer voorbeelden zijn opgenomen dan in de taalanalyse brengt in dit geval dus niet mee dat de staatssecretaris daarom ten onrechte op de uitkomst van de taalanalyse is afgegaan. Daar komt bij dat de vreemdeling tegen voormelde brief van het BLT van 18 augustus 2008 geen reactie van de opsteller van de contra-expertise of een andere deskundige heeft ingebracht.

2.2.4. Gelet hierop bestaat geen grond voor het oordeel dat de staatssecretaris de uitkomst van de taalanalyse ten onrechte aan het besluit van 6 september 2007 ten grondslag heeft gelegd, en zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat de vreemdeling de over haar herkomst gerezen twijfel niet heeft weggenomen. Derhalve bestaat evenmin grond voor het oordeel dat de staatssecretaris zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat haar asielrelaas in verband hiermee ongelooftwaardig is.

2.2.5. De grieven slagen.

2.3. Het hoger beroep is gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal het inleidende beroep alsnog ongegrond worden verklaard. Daarbij moet in aanmerking worden genomen dat aan de bij de rechtbank voorgedragen, maar hiervoor niet besproken beroepsgronden niet wordt toegekomen. Over die gronden is door de rechtbank uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een oordeel gegeven, waartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Evenmin is sprake van nauwe verwevenheid tussen het oordeel over die gronden dan

wel onderdelen van het besluit van 6 september 2007 waarop ze betrekking hebben en hetgeen in hoger beroep aan de orde is gesteld. Die gronden vallen thans diensgevolge buiten het geschil.

2.4. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Amsterdam, van 2 april 2009 in zaak nr. 07/36271;
- III. verklaart het in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. H. Troostwijk en mr. T.M.A. Claessens, leden, in tegenwoordigheid van mr. J.J. Schuurman, ambtenaar van Staat.

w.g. Lubberdink  
voorzitter

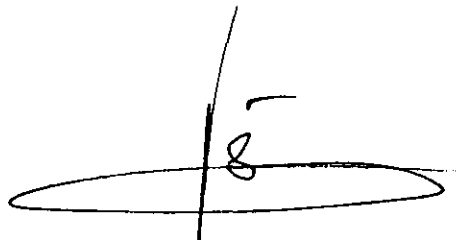
w.g. Schuurman  
ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 16 april 2010

282-603.

Verzonden: 16 april 2010

Voor eensluidend afschrift,  
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' shape with a horizontal line across it, and a smaller 'S' or similar mark to the right.

mr. H.H.C. Visser

**Rechtbank 's-Gravenhage**  
**zittinghoudende te Amsterdam**  
meervoudige kamer vreemdelingenzaken

## **Uitspraak**

artikel 8:70 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)  
j° artikel 71 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000)

reg. nr.: AWB 07/36271

V.nr.:

inzake: (die stelt te zijn) geboren op van gestelde Burundese  
nationaliteit, wonende te eiseres,  
gemachtigde: mr. R.L. Braakman, advocaat te Amsterdam,

tegen: de staatssecretaris van Justitie, verweerder,  
gemachtigde: mr W.G. Graafland, ambtenaar bij de Immigratie- en  
Naturalisatiedienst van het ministerie van Justitie.

### **I. PROCESVERLOOP**

1. Bij besluit van 6 september 2007 heeft verweerder de aanvraag van eiseres van 6 september 2005 tot verlening van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van de Vw 2000 afgewezen. Op 20 september 2007 heeft de rechtbank het beroepschrift van eiseres ontvangen.

2. Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 22 september 2008. Eiseres is daar vertegenwoordigd door haar gemachtigde. Verweerder heeft zich doen vertegenwoordigen door zijn voornoemde gemachtigde. De rechtbank heeft het onderzoek ter zitting gesloten.

3. Op 4 december 2008 heeft de rechtbank het onderzoek heropend en de zaak doorverwezen ter behandeling door een meervoudige kamer. Het onderzoek ter zitting van de meervoudige kamer heeft plaatsgevonden op 20 januari 2009. Eiseres noch haar gemachtigde is daar, met voorafgaande schriftelijke kennisgeving, verschenen. Verweerder heeft zich doen vertegenwoordigen door mr. R.C. van Keken. De rechtbank heeft het onderzoek ter zitting gesloten.

### **II. FEITEN**

1. Op 18 april 2006 heeft een taalanalysegesprek met eiseres plaatsgevonden. Dit gesprek is beoordeeld door een taalanalist van het Bureau Land en Taal (verder: BLT). Zijn conclusie, neergelegd in het rapport taalanalyse van 9 mei 2006 (verder: rapport taalanalyse), luidt dat eiseres eenduidig niet herleidbaar is tot de spraakgemeenschap binnen Burundi, maar eenduidig wel herleidbaar is tot de spraakgemeenschap binnen Rwanda. Deze conclusie is gebaseerd op de constatering dat eiseres met een tongval spreekt die haar buiten Burundi plaatst en dat zij niet in staat is om concrete en gedetailleerde informatie te verschaffen over haar beweerde herkomstomgeving.

2. Eiseres heeft het taalanalysegesprek door een contra-expert laten beoordelen. Het opstellen van de contra-expertise is verzorgd en begeleid door de Taalstudio. Bij brief van 1 mei 2007 heeft eiseres verweerder de eerste reactie van de Taalstudio, gedateerd 25 april 2007, doen toekomen. Deze reactie houdt in dat de kwaliteit van het rapport taalanalyse slecht is. Gewezen wordt op het ontbreken van

AWB 07/36271 inzake

2

een toelichting op de wijze waarop Kirundi (gesproken in Burundi) van Kinyarwanda (gesproken in Rwanda) kan worden onderscheiden, op het ontbreken van argumenten voor het oordeel over de landenkennis van eiseres en op de omstandigheid dat het rapport taalanalyse niet ingaat op het Swahili en het Frans dat eiseres spreekt.

3. Vervolgens heeft eiseres op 5 september 2007 de contra-expertise, gedateerd 18 augustus 2007, overgelegd. De conclusie van de contra-expert luidt: "*For sure the applicant comes from Burundi.*" Deze conclusie is gebaseerd op het Kirundi en het Swahili zoals door eiseres gesproken. Verder stelt de contra-expert dat eiseres wel degelijk concrete en gedetailleerde informatie heeft verschaft over haar beweerde herkomstomgeving. De contra-expert heeft bij zijn beoordeling betrokken dat Kirundi en Kinyarwanda dialecten van dezelfde taal zijn.

4. Op 6 september 2007 heeft BLT gereageerd op de contra-expertise. De reactie luidt dat er geen enkele reden is om het eerder ingenomen standpunt te herzien. Daarbij merkt BLT onder meer op dat de contra-expert anoniem is, dat onduidelijk is of deze over een specifieke deskundigheid beschikt, dat de voorbeelden die de contra-expert geeft niet illustreren dat eiseres Kirundi spreekt en dat eiseres slechts summier informatie heeft verschaft over haar beweerde herkomstomgeving.

5. Op 15 februari 2008 heeft eiseres de reactie van de Taalstudio, gedateerd 14 februari 2008, aan verweerder doen toekomen. Deze reactie luidt dat de contra-expert voldoet aan alle eisen die de Taalstudio aan haar analisten stelt. Hij/zij (verder: hij) is een linguïst die onderzoek doet naar taalgebruik in Centraal-Afrika, gepromoveerd is in Afrikaanse linguïstiek en vloeiend Kinyarwanda, Kirundi en Swahili spreekt. De Taalstudio zet vraagtekens bij de expertise van de linguïst van BLT, omdat BLT daarover geen informatie heeft verstrekt, noch duidelijkheid heeft verschaft over de taakverdeling tussen de ingeschakelde linguïst en taalanalist. Voorts acht de Taalstudio het onbevredigend dat BLT niet inhoudelijk heeft gereageerd op de argumenten van de contra-expert.

6. In haar reactie van 18 augustus 2008 stelt BLT dat er geen nieuwe argumenten zijn aangevoerd, zodat er geen aanleiding is om de conclusie uit de taalanalyse te herzien. Anders dan bij BLT, is de deskundigheid van de anonieme taalanalist van de Taalstudio niet gewaarborgd. Er is niet gebleken dat de contra-expertise zorgvuldig is verricht door een onafhankelijke deskundige.

7. De reactie van de Taalstudio van 19 september 2008 betreft opnieuw de deskundigheid van de taalanalisten bij de Taalstudio. De Taalstudio hanteert, anders dan BLT, de kwaliteitsstandaard van de '*Guidelines for the Use of Language Analysis in relation to Questions of National Origin in Refugee Cases*' (verder: Guidelines). De selectieprocedure en de werkwijze van de Taalstudio zijn gepubliceerd. Conform de Guidelines is toegestaan dat de contra-expert, waarvan de gegevens bekend zijn bij de Taalstudio, anoniem blijft. Het geanonimiseerde curriculum vitae (verder: cv) van de deskundige komt overeen met wat hij in de contra-expertise stelt over zijn kwalificaties.

### III. STANDPUNTEN PARTLIJEN

1. Verweerder heeft – samengevat – het volgende naar voren gebracht ter onderbouwing van zijn standpunt dat de vergunning terecht is geweigerd.

1.1 In het nader gehoor en het aanvullende gehoor is aan eiseres een groot aantal elementaire vragen gesteld over de omgeving waar zij stelt vandaan te komen. Op het merendeel van die vragen is zij het antwoord schuldig gebleven. Verder heeft eiseres er geen blijk van gegeven elementaire kennis te hebben van een ander deel van Burundi. Bij verweerder is daardoor twijfel gerezen over de door eiseres gestelde herkomst.

1.2 Deze twijfel is versterkt door de uitkomst van de taalanalyse. Uit het rapport taalanalyse blijkt dat eiseres eenduidig niet tot de spraak- en cultuurgemeenschap binnen Burundi is te herleiden, maar op grond van haar spraak dient te worden gesitueerd in Rwanda. Nu vast is komen te staan dat eiseres



AWB 07/36271 inzake

4

2. Voor zover eiseres zich op het standpunt stelt dat verweerder zich onvoldoende heeft vergewist van de deskundigheid van de taalanalist van BLT, slaagt deze beroepsgrond niet. Uit de jurisprudentie van de AbRS (uitspraken van 22 december 2004, LJN: AR8491 en 29 maart 2007, LJN: BA2713) volgt dat als een taalanalyse wordt verricht door een taalanalist die door BLT is geselecteerd en begeleid en die is onderworpen aan kwaliteitscontroles, een en ander als beschreven in het Werkkader Taalanalisten IND, verweerder heeft voldaan aan zijn vergewisplicht omtrent de deskundigheid van de taalanalist. De rechtbank is van oordeel dat, nu door eiseres niet is bestreden dat BLT in deze zaak conform het bedoelde Werkkader heeft gehandeld, de deskundigheid van de betrokken taalanalist van BLT voldoende is gewaarborgd.

3. Zoals de AbRS heeft overwogen (onder meer de uitspraak van 18 maart 2005, 200409345/1) komt de minister, door in het kader van het onderzoek naar de nationaliteit, dan wel naar het land of de plaats van herkomst van de desbetreffende vreemdeling, een taalanalyse te laten uitvoeren, deze vreemdeling tegemoet bij de voldoening aan de op hem rustende verplichting om de aan zijn aanvraag ten grondslag gelegde feiten en omstandigheden aannemelijk te maken, in het geval twijfel is gerezen aan de gestelde identiteit en nationaliteit. Wanneer de taalanalyse deze twijfel niet wegneemt, kan de desbetreffende vreemdeling deze door het laten verrichten van een contra-expertise alsnog trachten weg te nemen (onder meer de uitspraak van 20 september 2007, 200703094/1). Hiertoe kan hij de band waarop het gesprek ten behoeve van de taalanalyse is opgenomen, door een zelf gekozen deskundige laten beoordelen en het rapport taalanalyse, zonodig van commentaar laten voorzien.

4. Een op verzoek van de vreemdeling verrichte taalanalyse moet, om als contra-expertise te kunnen dienen, op zorgvuldige wijze, met de nodige waarborgen omkleed, door een onafhankelijke deskundige worden verricht. De verkregen onderzoeksresultaten kunnen slechts als tegenbewijs worden aangemerkt, indien controleerbaar is door wie en onder welke omstandigheden het desbetreffende onderzoek heeft plaatsgevonden (onder meer de uitspraak van de AbRS van 27 september 2005, 200503303/1).

5. Alvorens in te gaan op de vraag of de contra-expertise van de Taalstudio concrete aanknopingspunten biedt voor twijfel aan het rapport taalanalyse, dient de rechtbank te beoordelen of deze contra-expertise zorgvuldig is verricht, door een analist die als deskundige kan worden aangemerkt.

5.1 Verweerder meent dat dit niet het geval is, om de navolgende redenen. Er is niets bekend over de selectieprocedure van de Taalstudio. In de Guidelines, zoals gehanteerd door de Taalstudio, wordt ten onrechte de specifieke deskundigheid van een moedertaalspreker terzijde geschoven. Er worden geen cross-checks uitgevoerd. De contra-expertise is niet het resultaat van de samenwerking tussen een linguïst en een moedertaalspreker. Het is onbekend of de contra-expert rekening heeft gehouden met de specifieke context van taalanalyses in de asielprocedure. De contra-expert is ingeschakeld door de vreemdeling, zodat er geen reden is om anoniem te blijven. Het is niet controleerbaar door wie de contra-expertise is verricht en het is niet duidelijk of de contra-expert specifiek deskundig is met betrekking tot Kirundi. Aangenomen mag worden dat de contra-expert geen *native speaker* is.

5.2. De Taalstudio meldt over de deskundigheid van de taalanalist het volgende. De selectieprocedure van de Taalstudio is zorgvuldig en deze is gepubliceerd. De selectiecriteria van de Taalstudio zijn gebaseerd op de Guidelines. Dit is een gezaghebbend document met richtlijnen voor taalanalyse, opgesteld door onafhankelijke deskundigen. Het hanteren van de Guidelines betekent overigens niet dat de Taalstudio geen controles uitvoert op de beoordelingen van de experts of dat de Taalstudio de experts niet informeert over de specifieke context van de taalanalyse in de asielprocedure. Analisten van de Taalstudio zijn opgeleid als linguïst en hebben onderzoekservaring op een relevant terrein. Zij spreken de taal waarover zij schrijven en zijn op de hoogte van de literatuur over die taal en de relevante sociolinguïstische verschijnselen. De ingeschakelde contra-expert voldoet volledig aan de eisen die de Taalstudio stelt. Hij is een linguïst die onderzoek doet naar taalgebruik in Centraal-Afrika, is gepromoveerd in Afrikaanse linguïstiek en vloeiend Kinyarwanda, Kirundi en Swahili

AWB 07/36271 inzake

5

spreekt. Zijn identiteit is bekend bij de Taalstudio, die ervoor in staat dat zijn kwalificaties voldoen aan de door de Guidelines gestelde standaard. De Taalstudio heeft een geanonimiseerd cv van de analist overgelegd en beschikt over zijn volledige cv, met publicatielijst. De Taalstudio garandeert dat de contra-expertise is opgesteld door deze analist.

5.4 De rechtbank is, onder verwijzing naar AbRS 20 september 2007, JV 2007/481, van oordeel dat hetgeen door verweerder is aangevoerd onvoldoende aanknopingspunten biedt om aan de deskundigheid van de contra-expert te twifelen. De Taalstudio heeft haar selectieprocedure adequaat toegelicht. De rechtbank volgt verweerder derhalve niet in zijn standpunt dat hierover niets bekend is. Verder heeft de Taalstudio gesteld dat het hanteren van de Guidelines niet impliceert dat geen controles worden uitgevoerd en de overige kritiek op haar werkwijze gemotiveerd weersproken. Verweerder heeft hier niet inhoudelijk op gereageerd. De rechtbank volgt verweerdere betoog over de werkwijze van de Taalstudio dan ook niet. Noch de selectieprocedure, noch de werkwijze van de Taalstudio geeft de rechtbank reden om te twifelen aan de deskundigheid van de contra-expert of aan de zorgvuldigheid waarmee de contra-expertise is verricht.

5.5 Door verweerder wordt niet betwist dat de contra-expert voldoet aan de eisen van de Taalstudio. Evenmin betwist verweerder dat de contra-expert een linguïst is die onderzoek doet naar taalgebruik in Centraal-Afrika, dat hij gepromoveerd is in Afrikaanse linguïstiek en vloeiend Kinyarwanda, Kirundi en Swahili spreekt. Gelet hierop en gelet op wat blijkt uit het geanonimiseerde cv van de contra-expert, is naar het oordeel van de rechtbank voldoende aannemelijk gemaakt dat de contra-expert deskundig is op het gebied van Kirundi. Dat de analist geen *native speaker* van het Kirundi is, doet naar het oordeel van de rechtbank niet af aan zijn deskundigheid. Volgens vaste jurisprudentie van de AbRS (onder meer de uitspraak van 8 juli 2005, 200501013/1) is de enkele omstandigheid dat de opsteller van een contra-expertise geen *native speaker* is, onvoldoende om deze niet deskundig te achten.

5.6 Dat de contra-expert anoniem wenst te blijven, leidt niet tot een ander oordeel. De Taalstudio heeft immers voldoende inzicht verschaft in de deskundigheid van betrokkene. De rechtbank acht daarnaast van belang dat breed is geaccepteerd dat een analist die een taalanalyse heeft verricht, anoniem blijft. Dat blijkt niet alleen uit de door de Taalstudio gehanteerde Guidelines, ook de taalanalisten van BLT zijn anoniem. De stelling van verweerder dat de noodzaak van anonimiteit ontbreekt omdat de contra-expert (via de Taalstudio) door eiser is ingeschakeld, miskent de mogelijkheid dat de contra-expert tot een voor de vreemdeling negatieve slotsom komt.

5.7 Gelet op hetgeen hierboven is overwogen, is de rechtbank van oordeel dat de contra-expert als een deskundige kan worden aangemerkt en dat de zorgvuldigheid van de contra-expertise voldoende is gewaarborgd.

6. Voorts ziet de rechtbank zich gesteld voor de vraag of de contra-expertise concrete aanknopingspunten biedt voor twijfel aan het rapport taalanalyse, waardoor dat rapport niet als voldoende daadkrachtige onderbouwing van het besluit van 6 september 2007 kan gelden. De rechtbank zal in haar beoordeling niet alleen het rapport taalanalyse en de contra-expertise betrekken, maar ook de verschillende reacties die tussen BLT en de Taalstudio over deze rapporten zijn gewisseld.

6.1 De rechtbank stelt vast dat de conclusie uit het rapport taalanalyse gebaseerd is op twee onderdelen, namelijk dat eiseres spreekt met een tongval die haar buiten Burundi plaatst en dat zij niet in staat is om concrete en gedetailleerde informatie te verschaffen over haar beweerde herkomstgeving. Het eerste onderdeel is gemotiveerd met telkens drie voorbeelden van uitspraak, woordkeus en grammatica. Het tweede onderdeel is niet gemotiveerd.

6.2 In de contra-expertise wordt gemotiveerd opgekomen tegen beide onderdelen. Daarnaast heeft de

AWB 07/36271 inzake

6

contra-expert nog betoogd dat het Swahili dat eiseres spreekt Burundi-Swahili is, hetgeen haar eveneens in Burundi zou situeren.

6.3 De onderdelen van de contra-expertise die op de spraak van eiseres zien, zijn als volgt gemotiveerd. De contra-expert concludeert dat eiseres vloeiend Kirundi spreekt en illustreert dit aan de hand van verschillende voorbeelden van woorden, zinnen en zinsbouw in Kirundi, afgezet tegen hun equivalent in Kinyarwanda. Verder geeft de contra-expert een opsomming van grammaticale voorbeelden die typisch voor het Kirundi zijn en die niet voorkomen in het Kinyarwanda. Tot slot geeft de contra-expert verschillende voorbeelden van woorden, zinnen en zinsbouw in Burundi-Swahili, afgezet tegen hun equivalent in standaard-Swahili. Over de in het rapport taalanalyse genoemde voorbeelden merkt de contra-expert op dat er daarvan slechts twee op Kinyarwanda duiden.

6.4 De rechtbank overweegt dat de contra-expertise een meer uitgebreide motivering van de conclusie over de spraak van eiseres bevat dan het rapport taalanalyse. De contra-expertise vermeldt aanzienlijk meer voorbeelden dan het rapport taalanalyse en geeft, anders dan het rapport taalanalyse bij elk voorbeeld aan wat het equivalent is in de andere relevante taal. Tot slot wordt in de contra-expertise het verband tussen de genoemde voorbeelden en de conclusies van de contra-expert inzichtelijk gemaakt.

6.5 BLT heeft in zijn reacties gesteld dat de in het rapport taalanalyse genoemde voorbeelden wel degelijk Kinyarwanda zijn en over het door eiseres gebruikte Swahili opgemerkt dat dit niet specifiek Burundi-Swahili is. BLT heeft daarbij twee van de door de contra-expert genoemde voorbeelden aangehaald en gesteld dat deze niet standaard-Swahili betreffen, dat voorkomt in andere delen van Centraal-Afrika, waaronder Rwanda. De voorbeelden worden volgens BLT in zijn algemeenheid vaak aangetroffen bij tweede-taalsprekers van het Swahili en vormen op zichzelf geen aanwijzing dat eiseres is te herleiden tot Burundi.

6.6 De rechtbank overweegt dat de reacties van BLT over de spraak van eiseres voornamelijk bestaan uit herhalen van, dan wel verwijzen naar het rapport taalanalyse. Mede gelet op wat in rechtsoverweging 6.4 is opgemerkt, overweegt de rechtbank dat verweerder hiermee de verschillende specifieke bevindingen van de contra-expert onvoldoende heeft weersproken.

6.7 In de contra-expertise staat voorts weergegeven welke informatie eiseres over haar beweerde herkomstgebied heeft verstrekt. Daarbij gaat het onder meer om een beschrijving van haar geboorteplaats in de provincie Gitega. Uit de contra-expertise blijkt dat eiseres vertelt over de districten in haar land, over de belangrijkste vakantieperiodes en over bekende zangers. De contra-expert heeft uiteengezet dat eiseres correct antwoord geeft op aan haar gestelde vragen, en heeft verklaard waarom zij niet uit eigen beweging vertelt over onderwerpen waarnaar niet wordt gevraagd. De contra-expert heeft daartoe gewezen op de condities waaronder het gehoor plaatsvond en verder op de omstandigheid dat het in de Afrikaanse cultuur, zeker voor vrouwen, niet gebruikelijk is om ongevraagd te vertellen.

6.8 BLT heeft in zijn reacties gesteld dat de informatie die eiseres heeft verschaft over haar beweerde herkomstomgeving niet concreet en gedetailleerd is, maar summier en algemeen, terwijl haar uitdrukkelijk de mogelijkheid is geboden in detail verklaringen af te leggen.

6.9 De rechtbank overweegt dat in de contra-expertise expliciet staat weergegeven welke informatie eiseres geeft over haar beweerde herkomstgebied. Het rapport taalanalyse vermeldt daarentegen slechts de conclusie van de analist, dat eiseres niet in staat is concrete en gedetailleerde informatie te verschaffen. Noch in het rapport taalanalyse, noch in de latere reacties van BLT, is een onderbouwing voor deze conclusie opgenomen. Ook op dit punt is de contra-expertise meer uitgebreid gemotiveerd dan het rapport taalanalyse, terwijl de reacties van BLT de conclusie uit het rapport taalanalyse niet

AWB 07/36271 inzake

7

van een onderbouwing hebben voorzien. De rechtbank oordeelt dan ook dat BLT de bevindingen van de contra-expert onvoldoende heeft weerlegd.

7. De rechtbank overweegt dat de contra-expert, met voorbeelden toegelicht, heeft uiteengezet dat eiseres woorden, zinnen en zinsbouw gebruikt die Kirundi dan wel Burundi-Swahili zijn en voorts dat zij gedetailleerd en correct verklaart over haar gestelde plaats van herkomst. De contra-expert heeft aldus gemotiveerd geconcludeerd dat hij geen twijfel heeft omtrent de Burundese herkomst van eiseres. Hetgeen in de reacties van BLT tegen de contra-expertise is ingebracht is, mede gezien de reacties van de Taalstudio, onvoldoende om de twijfel aan de juistheid van het rapport taalanalyse weg te nemen.

8. Nu de conclusie is dat eiseres concrete aanknopingspunten heeft aangevoerd voor twijfel aan de juistheid van de taalanalyse en BLT die twijfel niet heeft weggenomen, komt de rechtbank tot het oordeel dat verweerders standpunt over de geloofwaardigheid van het asielrelaas niet (mede) kan worden gedragen door de taalanalyse. Het bestreden besluit kan dan ook geen stand houden. Gelet hierop wordt het beroep gegrond verklaard, het bestreden besluit vernietigd en verweerder opgedragen om met inachtneming van hetgeen hiervoor is overwogen een nieuw besluit te nemen.

9. Gelet op het voorgaande is er aanleiding om verweerder als de in het ongelijk gestelde partij te veroordelen in de kosten die eiseres in verband met de behandeling van het beroep bij de rechtbank redelijkerwijs heeft moeten maken. Deze kosten zijn op de voet van het bepaalde in het Besluit proceskosten bestuursrecht vastgesteld op € 644,- als kosten van verleende rechtsbijstand (1 punt voor het beroepschrift, 1 punt voor het verschijnen ter zitting; waarde per punt € 322,- wegingsfactor 1).

AWB 07/36271 inzake

8

**V. BESLISSING**

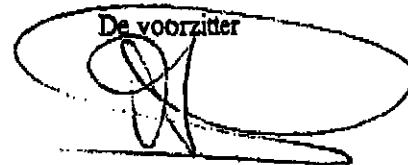
De rechtbank

1. verklaart het beroep gegrond;
2. vernietigt het bestreden besluit;
3. bepaalt dat verweerder binnen tien weken na verzending van de uitspraak een nieuw besluit neemt met inachtneming van deze uitspraak;
4. veroordeelt verweerder in de proceskosten, begroot op € 644,- (zegge: zeshonderd vierenveertig euro), te betalen door de Staat der Nederlanden aan de griffier;

Deze uitspraak is gedaan door mr. H.M.L. Frons, voorzitter, en mrs. H.J. Fehmers en R.H.G. Odink, rechters, in tegenwoordigheid van mr. S.C.J. Lindeboom, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 2 april 2009.

De griffier is buiten staat de uitspraak te ondertekenen

De voorzitter



Afschrift verzonden op: **- 3 APR. 2009**

Conc: SL  
Coll: FW  
D: C

Tegen deze uitspraak staat hoger beroep open op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (adres: Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger beroep vreemdelingenzaken, Postbus 16113, 2500 BC 's-Gravenhage). De termijn voor het instellen van hoger beroep bedraagt vier weken. Naast de vereisten waaraan het beroepschrift moet voldoen op grond van artikel 6:5 van de Awb (zoals het overleggen van een afschrift van deze uitspraak) dient het beroepschrift ingevolge artikel 85, eerste lid, van de Vw 2000 een of meer grieven te bevatten. Artikel 6:6 van de Awb (herstel verzuim) is niet van toepassing.

VOOR KOPIE CONFORM DE GRIFFIER DER  
ARRONDISSEMENTSRECHTBANK TE AMSTERDAM



Justitie



Immigratie- en Naturalisatiedienst

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State  
Vreemdelingenzaken  
Postbus 20019  
2500 EA 's-GRAVENHAGE

<b>RAAD VAN STATE</b>	
INGEKOMEN	
29 APR 2009	
ZAAKNR.	
AAN:	
BEHANDELD DOOR:	PAR:

## Hoger beroepschrift vreemdelingenzaken

**Van:**

de Staatssecretaris van Justitie  
te 's-Gravenhage  
appellant  
gemachtigde: mr. L.J.J. Stams  
ambtenaar ten departemente

**Tegen:**

de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, zitting houdende te Amsterdam  
van 2 april 2009  
met kenmerk AWB 07/36271

**Inzake:**

met IND-kenmerk 0509.06.0259  
aan te duiden als verweerder  
gemachtigde: mr. R.L. Braakman  
advocaat te Amsterdam

Procesvertegenwoordiging  
Den Haag

Postbus 30120  
2500 GC Den Haag

mr. J.P. Lamfers-van den Bos  
070-778 4828

## 1. Inleiding

De Staatssecretaris van Justitie komt in hoger beroep van de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, zitting houdende te Amsterdam, van 2 april 2009, verzonden op 3 april 2009, met kenmerk AWB 07/36271 (*productie 1*), in welke zaak de rechtbank het beroep tegen het besluit van 6 september 2007 gegrond heeft verklaard, dit besluit heeft vernietigd, de Staatssecretaris van Justitie (hierna: Staatssecretaris) heeft opgedragen om met inachtneming van deze uitspraak binnen tien weken na verzending van de uitspraak een nieuw besluit te nemen en de Staatssecretaris in de proceskosten, groot € 644,00, heeft veroordeeld.

Waar hierna de Staatssecretaris wordt genoemd, wordt daaronder in voorkomend geval mede begrepen eerdere bewindpersonen voor Vreemdelingenzaken.

## 2. Achtergronden

- 2.1. verder te noemen: verweerster, heeft op 6 september 2005 een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd ingediend.
- 2.2. Bij besluit van 6 september 2007 heeft de Staatssecretaris deze aanvraag afgewezen.
- 2.3. Bij de thans bestreden uitspraak heeft de rechtbank het daartegen door verweerster ingestelde beroep gegrond verklaard.
- 2.4. Blijkens de bestreden uitspraak is de Staatssecretaris gehouden binnen tien weken na de datum waarop de uitspraak is verzonden een nieuw besluit te nemen met inachtneming van de uitspraak. Gelet hierop is tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening ingediend.

## 3. Standpunt van de Staatssecretaris

- 3.1. De Staatssecretaris heeft vijf grieven tegen de bestreden uitspraak.

### *Grief 1*

- 3.2. Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverwegingen IV.5.4 tot en met IV.5.7 op pagina 5 van de bestreden uitspraak:

"De rechtbank is, onder verwijzing naar AbRS 20 september 2007, JV 2007/481, van oordeel dat hetgeen door verweerder is aangevoerd onvoldoende aanknopingspunten biedt om aan de deskundigheid van de contra-expert te twijfelen. De Taalstudio heeft haar selectieprocedure adequaat toegelicht. De rechtbank volgt verweerder derhalve niet in zijn standpunt dat hierover niets bekend is. Verder heeft de Taalstudio gesteld dat het hanteren van de Guidelines niet impliceert dat geen controles worden uitgevoerd en de overige kritiek op haar werkwijze gemotiveerd weersproken. Verweerder heeft hier niet inhoudelijk op gereageerd. De rechtbank volgt verweerdere betoog over de werkwijze van de Taalstudio dan ook niet. Noch de selectieprocedure, noch de werkwijze van de Taalstudio geeft de rechtbank reden om te twijfelen aan de deskundigheid

van de contra-expert of aan de zorgvuldigheid waarmee de contra-expertise is verricht.

Door verweerder wordt niet betwist dat de contra-expert voldoet aan de eisen van de Taalstudio. Evenmin betwist verweerder dat de contra-expert een linguïst is die onderzoek doet naar taalgebruik in Centraal-Afrika, dat hij gepromoveerd is in Afrikaanse linguïstiek en vloeiend Kinyarwanda, Kirundi en Swahili spreekt. Gelet hierop en gelet op wat blijkt uit het geanonimiseerde cv van de contra-expert, is naar het oordeel van de rechtbank voldoende aannemelijk gemaakt dat de contra-expert deskundig is op het gebied van Kirundi. Dat de analist geen *native speaker* van het Kirundi is, doet naar het oordeel van de rechtbank niet af aan zijn deskundigheid. Volgens vaste jurisprudentie van de AbRS (onder meer de uitspraak van 8 juli 2005, 200501013/1) is de enkele omstandigheid dat de opsteller van een contra-expertise geen *native speaker* is, onvoldoende om deze niet deskundig te achten.

Dat de contra-expert anoniem wenst te blijven, leidt niet tot een ander oordeel. De Taalstudio heeft immers voldoende inzicht verschaft in de deskundigheid van betrokkene. De rechtbank acht daarnaast van belang dat breed is geaccepteerd dat een analist die een taalanalyse heeft verricht, anoniem blijft. Dat blijkt niet alleen uit de door de Taalstudio gebanteerde Guidelines, ook de taalanalisten van BLT zijn anoniem. De stelling van verweerder dat de noodzaak van anonimiteit ontbreekt omdat de contra-expert (via de Taalstudio) door eiser is ingeschakeld, miskent de mogelijkheid dat de contra-expert tot een voor de vreemdeling negatieve slotsom komt.

Gelet op hetgeen hierboven is overwogen, is de rechtbank van oordeel dat de contra-expert als een deskundige kan worden aangemerkt en dat de zorgvuldigheid van de contra-expertise voldoende is gewaarborgd."

### *Grief 2*

- 3.3. Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging IV.6.6 op pagina 6 van de bestreden uitspraak:

"De rechtbank overweegt dat de reacties van BLT over de spraak van eiseres voornamelijk bestaan uit herhalen van, dan wel verwijzen naar het rapport taalanalyse. Mede gelet op wat in rechtsoverweging 6.4 is opgemerkt, overweegt de rechtbank dat verweerder hiermee de verschillende specifieke bevindingen van de contra-expert onvoldoende heeft weersproken."

*Grief 3*

- 3.4. Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging VI.6.9 op pagina 6 van de bestreden uitspraak:

*"De rechtbank overweegt dat in de contra-expertise expliciet staat weergegeven welke informatie eiseres geeft over haar beweerde herkomstgebied. Het rapport taalanalyse vermeldt daarentegen slechts de conclusie van de analist, dat eiseres niet in staat is concrete en gedetailleerde informatie te verschaffen. Noch in het rapport taalanalyse, noch in de latere reacties van BLT, is een onderbouwing voor deze conclusie opgenomen. Ook op dit punt is de contra-expertise meer uitgebreid gemotiveerd dan het rapport taalanalyse, terwijl de reacties van BLT de conclusie uit het rapport taalanalyse niet van een onderbouwing hebben voorzien. De rechtbank oordeelt dan ook dat BLT de bevindingen van de contra-expert onvoldoende heeft wearlegd."*

*Grief 4*

- 3.5. Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging IV.7. op pagina 7 van de bestreden uitspraak:

*"De rechtbank overweegt dat de contra-expert, met voorbeelden toegevoegd, heeft uiteengezet dat eiseres woorden, zinnen en zinsbouw gebruikt die Kirundi dan wel Rurundi-Swahili zijn en voorts dat zij gedetailleerd en correct verklaart over haar gestelde plaats van herkomst. De contra-expert heeft aldus gemotiveerd geconcludeerd dat hij geen twijfel heeft omtrent de Burundese herkomst van eiseres. Hetgeen in de reacties van BLT tegen de contra-expertise is ingebracht is, mede gezien de reacties van de Taalstudio, onvoldoende om de twijfel aan de juistheid van het rapport taalanalyse weg te nemen."*

De grief richt zich met name tegen het hierboven gecursiveerde gedeelte.

*Grief 5*

- 3.6. Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging IV.8. op pagina 7 van de bestreden uitspraak:

*"Nu de conclusie is dat eiseres concrete aanknopingspunten heeft aangevoerd voor twijfel aan de juistheid van de taalanalyse en BLT die twijfel niet heeft weggenomen, komt de rechtbank tot het oordeel dat verweerdens standpunt over de geloofwaardigheid van het asielrelaas niet (mede) kan worden gedragen door de taalanalyse. Het bestreden besluit kan dan ook geen stand houden. Gelet hierop wordt het beroep gegrond verklaard, het bestreden besluit vernietigd en verweerder opgedragen om met inachtneming van hetgeen hiervoor is overwogen een nieuw besluit te nemen."*

#### 4. Toelichting op de grieven

##### *Toelichting op grief 1*

- 4.1. Volgens bestendige jurisprudentie van uw Afdeling komt de Staatssecretaris met het uitvoeren van een taalanalyse de desbetreffende vreemdeling tegemoet in de voldoening van de op de vreemdeling rustende last om de aan zijn aanvraag ten grondslag gelegde feiten en omstandigheden aannemelijk te maken, in het geval twijfel is gerezen over de gestelde identiteit en nationaliteit. Wanneer de taalanalyse deze twijfel niet wegneemt en mogelijk zelfs versterkt, kan de vreemdeling deze door het laten verrichten van een *contra-expertise* alsnog trachten weg te nemen.

##### *Zie:*

- *AbRS 24 maart 2005, nr. 200408740/1, JV 2005/202.*

- 4.2. Een taalanalyse komt tot stand onder verantwoordelijkheid van een ter zake deskundig bureau, waarvan de kwaliteit voldoende is gewaarborgd en waarbij als uitgangspunt geldt dat de betreffende taalanalist deskundige is.

##### *Zie:*

- *AbRS 29 maart 2007, nr. 200607305/1, JV 2007/ 230;*
- *AbRS 7 augustus 2007, nr. 200703619/1, JV 2007/429.*

- 4.3. Naar aanleiding van de gerezen twijfel over de herkomst is door het Bureau Land en Taal (hierna: BLT) een taalanalyse uitgevoerd. Dit onderzoek heeft geresulteerd in de taalanalyse van 9 mei 2006, waarin de conclusie luidt dat verweerster eenduidig niet te herleiden is tot de spraak- en cultuurgemeenschap binnen Burundi.
- 4.4. Verweerster heeft een door de Taalstudio verzorgde en begeleide *contra-expertise* overgelegd. De verschillende stukken die in dat verband door verweerster zijn ingebracht zijn naar de mening van de Staatssecretaris door de rechtbank ten onrechte als tegenbewijs aanvaard. De Staatssecretaris stelt zich dan ook op het standpunt dat de rechtbank ten onrechte de *contra-expert* als deskundige heeft aangemerkt en ten onrechte heeft overwogen dat de zorgvuldigheid van de *contra-expertise* voldoende is gewaarborgd.
- 4.5. Blijkens eerdere jurisprudentie van uw Afdeling is de Taalstudio als een als deskundig bekend staand bureau aan te merken. Tevens blijkt uit eerdere jurisprudentie van uw Afdeling dat een door de Taalstudio geselecteerde *contra-expert* als deskundige kan worden aangemerkt. Daartoe heeft uw Afdeling onder meer overwogen dat de opsteller geselecteerd en werkzaam is volgens de criteria en richtlijnen van de "Guidelines for the Use of Language Analysis in Relation to Questions of National Origin in Refugee Cases" (hierna: Guidelines).

##### *Zie:*

- *AbRS 20 september 2007, nr. 200703094/1, JV 2007/ 481.*

In het onderhavige geval stelt de Staatssecretaris zich op het standpunt dat de ingeschakelde *contra-expert* evenwel niet als een onafhankelijke deskundige in die zin kan worden aangemerkt.

- 4.6. Zoals in de hiervoor genoemde uitspraak is vermeld heeft de Taalstudio ook hier gesteld dat de opsteller van de contra-expertise geselecteerd en werkzaam is volgens de richtlijnen van de Guidelines. De Staatssecretaris is evenwel van mening dat dit gegeven onvoldoende steun biedt voor de conclusie dat de opsteller van de contra-expertise als deskundige moet worden aangemerkt. Daartoe wordt aangevoerd dat de Taalstudio nog immer geen inzicht heeft gegeven aan welke selectieprocedure zij hun linguïsten onderwerpen en op welke wijze zij controle uitoefenen op de werkzaamheden van de taalanalisten die voor hen werken. In de Guidelines wordt bovendien geen melding gemaakt van enige toetsing. Dat de experts van de Taalstudio voldoen aan deze Guidelines, zegt dan ook weinig over de kwaliteit en betrouwbaarheid van de betreffende experts.

*Zie:*

- *Prof. A. Eriksson, To whom it may concern, 30 december 2008 (productie 2).*

- 4.7. Nu, gelet op het vorenstaande, de Staatssecretaris van mening is dat onder de enkele verwijzing naar de Guidelines nog niet kan worden gesteld dat de contra-expert als onafhankelijke deskundige kan worden aangemerkt, heeft de rechtbank dan ook ten onrechte overwogen dat de contra-expert als deskundige kan worden aangemerkt en dat de zorgvuldigheid van de contra-expertise voldoende is gewaarborgd.

*Toelichting op de grieven 2 tot en met 5*

- 4.8. Gelet op de onderlinge samenhang worden de grieven 2 tot en met 5 gezamenlijk toegelicht.
- 4.9. Allereerst merkt de Staatssecretaris op dat gelet op hetgeen in de eerste grief is aangevoerd, de rechtbank ten onrechte van de contra-expertise is uitgegaan en dan ook ten onrechte bij de beoordeling heeft betrokken. Niettemin wordt ten aanzien van de overige grieven opgemerkt dat de rechtbank heeft miskend dat verweerder geen concrete aanknopingspunten heeft aangevoerd voor twijfel aan de juistheid van de taalanalyse.
- 4.10. In de bestreden uitspraak overweegt de rechtbank dat de Staatssecretaris de verschillende specifieke bevindingen van de contra-expert onvoldoende heeft weersproken. Naar de mening van de Staatssecretaris is de rechtbank ten onrechte tot dit oordeel gekomen. BLT heeft in haar reactie van 6 september 2007 de bevindingen van de contra-expert voldoende weersproken. Zo is er onder 10. op gewezen dat de contra-expert zelf heeft opgemerkt dat verweerder gebruik heeft gemaakt van een in het Kinyarwanda voorkomende woordconstructie. Onder 11. en 12. is er op gewezen dat onduidelijk is waarop de contra-expert de aanname baseert dat een aantal voorbeelden uit de taalanalyse Kirundi zijn. Hierop is slechts de reactie gekomen van de contra-expert dat deze aanname gebaseerd is op een minutieuze taalkundige analyse van de taal van verweerder. Onder 13. is aangegeven dat de contra-expert niet in staat is de tijdens de opname gesproken woorden correct weer te geven. Dit is een bevinding waarvan naar de mening van de Staatssecretaris moet worden vastgesteld dat de enkele ontkenning daarvan door de anonieme contra-expert op zichzelf bezien niet voldoende is om de bevindingen van BLT onjuist te achten.

Onder 14. geeft BLT aan dat het opvallend is dat de contra-expert een aantal in het rapport genoemde voorbeelden niet heeft gehoord op de opname. Uit deze voorbeelden blijkt, aldus BLT, dat verweerster Kinyarwanda spreekt en geen Kirundi. In reactie hierop ontkent de contra-expert dit niet doch geeft hij enkel een niet overtuigende weerlegging. Zo betoogt hij onder meer dat het volgens hem niet nodig was om in te gaan op de voorbeelden, in het bijzonder in de gevallen waarin hij het eens was met BLT maar de voorbeelden niet relevant achtte. Ook betoogt de contra-expert, dat er in zijn visie nu eenmaal geen "pure" taal bestaat omdat een taal onder invloed staat van de politieke, geografische en sociolinguïstieke context. Het komt de Staatssecretaris voor dat dit betoog op geen enkele wijze kan afdoen aan de wel op de zaak toegespitste bevindingen van BLT. Onder 16. wordt door BLT aangegeven dat de Swahili voorbeelden niet te herleiden zijn tot het Swahili van Burundi. De reactie hierop van de contra-expert, namelijk dat het betreffende woord specifiek is voor het Swahili van Burundi omdat het niet bekend is in Rwanda of Congo, wordt door de Staatssecretaris niet sluitend geacht reeds nu niet enkel in Rwanda of Congo Swahili wordt gesproken. Naar het oordeel van de Staatssecretaris is met de reacties van BLT afdoende weerlegd dat de contra-expertise een concreet aanknopingspunt zou kunnen opleveren voor twijfel aan de juistheid van het rapport taalanalyse.

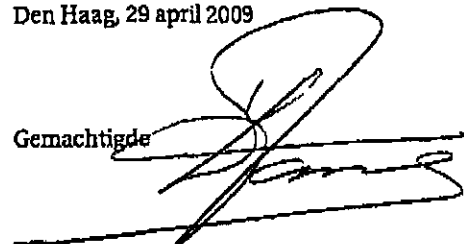
- 4.11. In de uitspraak overweegt de rechtbank dat BLT de bevindingen van de contra-expert ten aanzien van de door verweerster gegeven informatie over haar beweerde herkomstomgeving onvoldoende heeft weerlegd. Echter, de Staatssecretaris stelt zich op het standpunt dat de rechtbank hiermee heeft miskend dat ook uit hetgeen door de contra-expert naar voren is gebracht geenszins blijkt dat de conclusie van BLT dat verweerster niet in staat is concrete en gedetailleerde informatie te geven over haar beweerde herkomstomgeving onjuist is. Dit allereerst omdat, zoals BLT reeds onder 17. van haar reactie van 6 september 2007 aangeeft, de contra-expert niet in de positie is om alle informatie op correctheid te beoordelen, hetgeen niet door de contra-expert wordt ontkend. Immers, niet is gebleken dat de contra-expert over specifieke deskundigheid op dit gebied beschikt. Overigens kan uit de bij de brief van 14 februari 2008 van De Taalstudio gevoegde reactie van de contra-expert wel degelijk worden opgemaakt dat ook hem is opgevallen dat verweerster weinig weet te verklaren omtrent haar herkomstomgeving. Hij heeft immers zelfs een aantal verklaringen bedacht die daar aan ten grondslag zouden hebben kunnen liggen. Ten overvloede merkt de Staatssecretaris op dat ook uit het eerste gehoor van 7 september 2005 duidelijk blijkt dat verweerster niet in staat bleek te zijn de gevraagde informatie te geven.
- 4.12. Gelet op het vorenstaande heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat hetgeen door BLT tegen de contra-expertise is ingebracht onvoldoende is om de twijfel aan de juistheid van het rapport van taalanalyse weg te nemen.
- 4.13. Op de hiervoor genoemde en bestreden overwegingen van de rechtbank berust rechtsoverweging IV.9. op pagina 7 van de bestreden uitspraak. Gegrondbevinding van de hiervoor geformuleerde grieven tast ook de geldigheid van deze rechtsoverweging aan.

5. **Conclusie**

De Staatssecretaris van Justitie concludeert tot gegrondverklaring van het hoger beroep, vernietiging van de bestreden uitspraak en ongegrondverklaring van het door verweerster tegen het besluit van 6 september 2007 ingestelde beroep.

Den Haag, 29 april 2009

Gemachtigde



*Mr. L.J.J. Stamps, senior procesvertegenwoordiger  
Ministerie van Justitie  
Immigratie en Naturalisatiedienst  
Proces Procesvertegenwoordiging  
Vestiging Den Haag  
Postbus 30120  
2500 GC Den Haag*